Ο δεκάλογος του χριστιανικού νόμου (Αγ. Γρηγόριος ο Παλαμάς)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 29 Νοεμβρίου, 2012

1. Κύριος ο Θεός ημών, Κύριος εις έστιν.

Ο Κύριος, ο Θεός σου, είναι ένας Κύριος (Δευτ. 6:4), που αναγνωρίζεται ως Πατέρας, Υιός και Άγιο Πνεύμα. Ο Πατέρας είναι αγέννητος. Ο Υιός έχει γεννηθεί από τον Πατέρα ανάρχως, αχρόνως και απαθώς, ως Λόγος, και έχει ονομαστεί Χριστός, επειδή έχρισε από τον εαυτό Του την ανθρώπινη φύση που πήρε από μας. Το Άγιο Πνεύμα προέρχεται από τον Πατέρα, όχι όμως με γέννηση, αλλά με εκπόρευση. Αυτός είναι ο μόνος Θεός, Αυτός είναι ο αληθινός Θεός, ο ένας Κύριος σε τρεις υποστάσεις, που δεν διαιρείται ως προς τη φύση, τη βουλή, τη δόξα, τη δύναμη, την ενέργεια και όλα τα γνωρίσματα της θεότητος.

Αυτόν, τον ένα Τριαδικό Θεό, μόνο θ’ αγαπήσεις και Αυτόν μόνο θα λατρέψεις μ’ όλη τη διάνοια σου και μ’ όλη την καρδιά σου και μ’ όλη τη δύναμή σου. Και θα είναι τα λόγια Του και τα προστάγματά Του μέσα στην καρδιά σου, για να τα πράττεις και να τα μελετάς και να τα λες όταν κάθεσαι, όταν βαδίζεις, όταν βρίσκεσαι στο κρεβάτι, όταν σηκώνεσαι. Να θυμάσαι αδιάκοπα τον Κύριο, το Θεό σου. Αυτόν μονάχα να φοβάσαι. Μήτε Εκείνον μήτε τις εντολές Του να λησμονήσεις. Έτσι θα σου δώσει δύναμη να κάνεις το θέλημά Του. Γιατί δεν ζητάει από σένα τίποτ’ άλλο, παρά να Του είσαι αφοσιωμένος και να Τον αγαπάς και να βαδίζεις στους δρόμους όλων των εντολών Του. Αυτός είναι το καύχημά σου και Αυτός ο Θεός σου. Μαθαίνοντας πως οι υπερκόσμιοι άγγελοι είναι απαθείς και αόρατοι και πως ο διάβολος, που ξέπεσε από τον ουρανό, είναι πολύ κακός, σοφός, δυνατός και πολυμήχανος στο να πλανάει τον άνθρωπο, μη νομίσεις πως είναι κανένας τους ομότιμος με το Θεό. Βλέποντας, επίσης, το μέγεθος του ουρανού και την κινητική του πολυπλοκότητα, τη λαμπρότητα του ηλίου, τη φωτεινότητα της σελήνης, την καθαρότητα των άλλων άστρων, την ευχρηστία του αέρα στην αναπνοή, τον πλούτο των προϊόντων της γης και της θάλασσας, μη θεοποιήσεις κανένα απ’ αυτά. Όλα είναι κτίσματα του μόνου Θεού υποταγμένα σ’ Αυτόν που τα δημιούργησε από το μηδέν με το λόγο Του. «Αυτός είπε

κι έγιναν, Αυτός πρόσταξε και δημιουργήθηκαν» (Ψαλμ. 32:9). Μόνο Αυτόν, λοιπόν, τον Κύριο και Δημιουργό του σύμπαντος, θα δοξάσεις ως Θεό, σ' Αυτόν θα προσκολληθείς με αγάπη και σ' Αυτόν θα μετανοείς μέρα-νύχτα για τα εκούσια και ακούσια αμαρτήματά σου. Γιατί Αυτός είναι σπλαχνικός και ελεήμων, μακρόθυμος και πολυέλεος και αγαθοποιός αιώνιος. Αυτός έχει υποσχεθεί και δίνει την ουράνια και αδιάδοχη βασιλεία, τον ανώδυνο βίο, την αθάνατη ζωή και το ανέσπερο φως, για να τ' απολαμβάνουν όσοι Τον σέβονται, Τον προσκυνούν, Τον αγαπούν και τηρούν τις εντολές Του.

Αλλά ο ίδιος είναι και Θεός ζηλωτής και κριτής δίκαιος και εκδικητής φρικτός. Στους ασεβείς και ανυπάκουους, που παραβαίνουν τα προστάγματά Του, επιβάλλει κόλαση αιώνια, φωτιά άσβεστη, οδύνη ακατάπαυστη, θλίψη απαρηγόρητη, χώρα σκοτεινή και στενάχωρη, που ετοίμασε για τον πρώτο πονηρό αποστάτη, το διάβολο, και για όλους όσοι πλανήθηκαν απ' αυτόν και τον ακλούθησαν, αφού αρνήθηκαν τον Πλάστη τους με τα έργα, τα λόγια και τις σκέψεις τους.

2. Ου ποιήσεις σεαυτώ είδωλον, ουδέ παντός ομοίωμα...

Μην κατασκευάσεις ποτέ ομοίωμα κάποιου απ' όσα είναι πάνω στον ουρανό και κάτω στη γη και μέσα στα νερά, για να τα λατρεύεις και να τα δοξάζεις σαν θεούς (Εξ. 20:4-5). Γιατί όλα αυτά είναι κτίσματα του μόνου Θεού, που στους στερνούς καιρούς, αφού σαρκώθηκε σε παρθενική μήτρα, φανερώθηκε στη γη και συναναστράφηκε τους ανθρώπους. Και αφού έπαθε και πέθανε και αναστήθηκε για τη σωτηρία των ανθρώπων, ανέβηκε με το σώμα Του στους ουρανούς και κάθησε ψηλά, στα δεξιά του παντοδύναμου Θεού. Μ' αυτό το σώμα θα έρθει πάλι με δόξα, για να κρίνει ζωντανούς και νεκρούς.

Από αγάπη λοιπόν σ' Εκείνον, που έγινε άνθρωπος για τη σωτηρία μας, θα κάνεις την εικόνα Του. Και μέσω της εικόνας θα θυμάσαι και θα προσκυνάς Εκείνον. Μέσω της εικόνας θα υψώνεις το νου σου στο προσκυνητό σώμα του Σωτήρα, που κάθεται στα δεξιά του Πατέρα, στον ουρανό, θα κάνεις επίσης και των αγίων τις εικόνες και θα τις προσκυνάς κι αυτές -όχι σαν θεούς, γιατί είναι απαγορευμένο, αλλά για τη σχέση σου μαζί τους και για τη διάθεσή σου απέναντι τους και για τη μεγάλη τιμή που τους πρέπει- ενώ ο νους σου και πάλι θα πηγαίνει σ' εκείνους μέσ' από τις εικόνες. Έτσι έκανε και ο Μωυσής: Έφτιαξε τις εικόνες των Χερουβείμ και τις έβαλε μέσα στα Άγια των Αγίων για να δοξάσει όχι τα κτίσματα, αλλά μέσω αυτών τον κτίστη του κόσμου Θεό (Εξ. 25:17-19).

Κι εσύ λοιπόν δεν θα θεοποιήσεις τις εικόνες του Χριστού και των αγίων, αλλά μέσω αυτών θα προσκυνάς Εκείνον, που, αφού πρώτα μας έπλασε κατ' εικόνα Του, ύστερα ευδόκησε από άφατη φιλανθρωπία να πάρει ο ίδιος την ανθρώπινη εικόνα Του και να γίνει περιγραπτός σύμφωνα μ' αυτήν. Και δεν θα προσκυνήσεις μόνο την εικόνα του Κυρίου, αλλά και τον τύπο του σταυρού Του. Γιατί είναι σημείο πανίσχυρο και τρόπαιο του Χριστού κατά του διαβόλου και όλης της δαιμονικής παρατάξεως. Γι' αυτό τους πιάνει φρίκη και τρέπονται σε φυγή, όταν βλέπουν να γίνεται το σημείο του σταυρού. Και πριν από τη Σταύρωση ακόμα, ο τύπος του σταυρού δοξάστηκε πολύ από τους προφήτες κι έκανε μεγάλα θαύματα. Αλλά και στη δευτέρα παρουσία του Κυρίου Ιησού Χριστού, που καρφώθηκε στο σταυρό και που θα έρθει για να κρίνει ζωντανούς και νεκρούς, θα προπορεύεται αυτό το μεγάλο και φοβερό σημείο Του με δύναμη και λαμπρότητα πολλή. Δόξασε λοιπόν τώρα το σταυρό, για να τον ατενίσεις τότε με θάρρος και να δοξαστείς μαζί του.

Θα προσκυνήσεις και τις εικόνες των αγίων, επειδή αυτοί συσταυρώθηκαν με τον Κύριο, κάνοντας στο πρόσωπό σου το σημείο του σταυρού και φέρνοντας στο νου σου τη συμμετοχή τους στα παθήματα του Χριστού, θα προσκυνήσεις, επίσης, και τα άγια σκηνώματά τους και κάθε λείψανο των οστών τους, γιατί δεν χωρίστηκε απ' αυτά η χάρη του Θεού, όπως ακριβώς δεν χωρίστηκε η θεότητα από το προσκυνητό σώμα του Χριστού κατά τον ζωοποιό Του θάνατο.

Κάνοντας έτσι και δοξάζοντας εκείνους που δόξασαν το Θεό, γιατί φάνηκαν με τα

έργα τους τέλειοι στην αγάπη Του, θα δοξαστείς κι εσύ μαζί τους από το Θεό και θα ψάλλεις μαζί με τον Δαβίδ: «Πάρα πολύ τίμησα τους φίλους Σου, Θεέ μου» (Ψαλμ. 138:17).

3. Ου λήψει το όνομα Κυρίου του Θεού σου επί ματαίω.

Δεν θα χρησιμοποιήσεις μάταια το όνομα του Κυρίου και Θεού σου (Εξ. 20:7), κάνοντας ψεύτικο όρκο για οποιοδήποτε γήινο πράγμα από φόβο ανθρώπου ή από ντροπή ή για δικό σου κέρδος. Γιατί η επιορκία είναι άρνηση του Θεού.

Να μην ορκίζεσαι λοιπόν καθόλου. Ν’ αποφεύγεις τελείως τον όρκο, γιατί από τον όρκο έρχεται η επιορκία, που αποξενώνει τον άνθρωπο από το Θεό και κατατάσσει τον επίορκο με τους παρανόμους. Αν λες παντοτινά την αλήθεια, θα σε πιστεύουν όπως αν έπαιρνες όρκο.

Κι αν ποτέ συμβεί να ορκιστείς -πράγμα που πρέπει να απεύχεσαι-, εφόσον μεν πρόκειται για κάτι σύμφωνο με τον θείο νόμο, θα το εκτελέσεις ως νόμιμο, αλλά θα θεωρήσεις φταίχτη τον εαυτό σου για την ορκοδοσία, και με ελεημοσύνη, ικεσία, πένθος και κακοπάθεια του σώματος θα ζητήσεις το έλεος του Χριστού, που είπε να μην ορκίζεσαι διόλου· αν πάλι ορκίστηκες για κάτι παράνομο, πρόσεξε μην τυχόν το εκτελέσεις, επειδή πήρες όρκο, για να μη σε κατατάξει ο Θεός με τον προφητοκτόνο Ηρώδη, που, για να μην αθετήσει τον όρκο του, αποκεφάλισε τον Τίμιο Πρόδρομο. Αθέτησε καλύτερα τον παράνομο εκείνο όρκο, βάλε νόμο στον εαυτό σου να μην ορκιστείς ποτέ πια και ζήτα το έλεος του Θεού, χρησιμοποιώντας πιό επίπονα τα παραπάνω φάρμακα μαζί με δάκρυα.

4. Μνήσθητι την ημέραν των σαββάτων αγιάζειν αυτήν.

Μία ημέρα της εβδομάδας ονομάζεται Κυριακή, επειδή είναι αφιερωμένη στον Κύριο, που αναστήθηκε από τους νεκρούς αυτή την ημέρα, δείχνοντας και πιστοποιώντας από πριν την ανάσταση όλων των ανθρώπων, οπότε θα σταματήσει κάθε γήινο έργο.

Την Κυριακή λοιπόν θα την αφιερώσεις στο Θεό. Δεν θα κάνεις καμιά βιοτική εργασία, εκτός από τις αναγκαίες. Και αυτούς που εργάζονται για σένα ή μένουν μαζί σου, θα τους αφήσεις ν' αναπαυθούν, για να δοξάσετε όλοι μαζί Εκείνον που μας αγόρασε με το θάνατό Του και αναστήθηκε, ανασταίνοντας μαζί Του και την ανθρώπινη φύση μας.

Θα φέρεις στο νου σου τη μέλλουσα ζωή, θα μελετήσεις όλες τις εντολές και τους νόμους του Κυρίου, θα εξετάσεις τον εαυτό σου, μην τυχόν έχεις παραβεί ή παραλείψει κάτι, και θα τον διορθώσεις σε όλα.

Την ήμερα αυτή, επίσης, θα πας στο ναό του Θεού, θα πάρεις μέρος στη λατρευτική σύναξη και θα κοινωνήσεις με ειλικρινή πίστη και ακατάκριτη συνείδηση το άγιο σώμα και αίμα του Χριστού. Και θα βάλεις αρχή μιας ζωής πιο άγιας, ανακαινίζοντας τον εαυτό σου και ετοιμάζοντάς τον για την υποδοχή των μελλοντικών αιώνιων αγαθών.

Για χάρη αυτών των αγαθών, ούτε τις άλλες ημέρες θα κάνεις κατάχρηση των γήινων πραγμάτων και φροντίδων. Την Κυριακή, όμως, επειδή θα είσαι αφοσιωμένος στο Θεό, θα τ' αποφεύγεις όλα, έκτος από τα απολύτως αναγκαία, χωρίς τα οποία είναι αδύνατο να ζήσεις. Κι έτσι, έχοντας το Θεό καταφύγιό σου, ούτε θα πας πουθενά, ούτε τη φωτιά των παθών θ' ανάψεις, ούτε το φορτίο της αμαρτίας θα σηκώσεις.

Την «ημέρα των σαββάτων», λοιπόν την Κυριακή, θα την αφιερώσεις στο Θεό, σαββατίζοντας με την απραξία των κακών, απέχοντας δηλαδή από καθετί κακό. Στις Κυριακές να προσθέσεις και τις καθιερωμένες μεγάλες εορτές, τα ίδια κάνοντας και από τα ίδια απέχοντας.

5. Τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου...

Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου (Έξ. 20:12), γιατί μέσω αυτών σ' έφερε στη ζωή ο Θεός και αυτοί, μετά το Θεό, είναι αίτιοι για το ότι υπάρχεις. Κι εσύ λοιπόν, μετά το Θεό, αυτούς θα τιμήσεις και θ' αγαπήσεις, εφόσον, βεβαίως, η αγάπη σου σ' εκείνους συντελεί στο ν' αγαπήσεις το Θεό. Αν όμως δεν συντελεί, φεύγε από κοντά τους αμέσως. Αν επιπλέον σου είναι και εμπόδιο, και μάλιστα στην αληθινή και σωτήρια πίστη, επειδή έχουν άλλη πίστη, δεν θα φύγεις μονάχα, αλλά και θ' απαρνηθείς και αυτούς και όλους, μ' όσους έχεις συγγένεια ή φιλία ή άλλη σχέση, και τα ίδια σου τα μέλη και τις επιθυμίες τους και το σώμα σου ολόκληρο και την διά του σώματος σχέση σου με τα πάθη. Γιατί ο Χριστός είπε: «Όποιος δεν απαρνιέται τον πατέρα του και τη μητέρα του, τη γυναίκα του και τα παιδιά του, τους αδελφούς και τις αδελφές του, ακόμα και την ίδια του τη ζωή, και δεν σηκώνει το σταυρό του και δεν με ακολουθεί, δεν είναι άξιος για μαθητής μου».

Αυτά για τους σαρκικούς γονείς, τους αδελφούς και τους φίλους. Εκείνους, όμως, που έχουν την ίδια πίστη μ' εσένα και δεν σ' εμποδίζουν από τη σωτηρία, και θα τους τιμήσεις και θα τους αγαπήσεις.

Κι αν πρέπει να τιμάς έτσι τους σαρκικούς γονείς σου, πόσο περισσότερο πρέπει να τιμήσεις και ν' αγαπήσεις τους πνευματικούς σου πατέρες; Αυτοί σε μετέφεραν από την απλή βιολογική ζωή στην πνευματική ζωή της αρετής· σου μετέδωσαν το φωτισμό της γνώσεως· σου δίδαξαν την αλήθεια· σε αναγέννησαν με το λουτρό της παλιγγενεσίας· έβαλαν μέσα σου την ελπίδα της αναστάσεως, της αθανασίας και της ουράνιας βασιλείας· σ' έκαναν, από ανάξιο, άξιο των αιωνίων αγαθών και, από επίγειο, ουράνιο και, από πρόσκαιρο, αιώνιο και γιο και μαθητή όχι ανθρώπου, αλλά του θεανθρώπου Ιησού Χριστού, που σου χάρισε το Πνεύμα, το οποίο κάνει τους ανθρώπους παιδιά του Θεού, και που είπε: «Μην ονομάσετε κανέναν πατέρα ή αρχηγό σας στη γη, γιατί ένας είναι ο πατέρας και ο αρχηγός σας, ο Χριστός».

Οφείλεις λοιπόν κάθε τιμή και αγάπη στους πνευματικούς σου πατέρες, γιατί η τιμή, που απονέμεις σ' αυτούς, αναφέρεται στο Χριστό, στο Πανάγιο Πνεύμα, που σ' έκανε παιδί του Θεού, και στον επουράνιο Πατέρα, που δίνει ζωή και ύπαρξη σ' όλα τα όντα, ουράνια και επίγεια, θα φροντίσεις μάλιστα να έχεις σ' όλη σου τη ζωή πνευματικό πατέρα, για να του εξομολογείσαι κάθε αμαρτία και κάθε λογισμό σου, και να παίρνεις απ' αυτόν τη θεραπεία και την άφεση.

Στους πνευματικούς πατέρες έχει δοθεί η εξουσία να συγχωρούν ή να μη συγχωρούν τις ψυχές. Και ό,τι κρατήσουν ασυγχώρητο στη γη, θα είναι ασυγχώρητο και στον ουρανό, ενώ ό,τι συγχωρήσουν στη γη, θα είναι συγχωρημένο και στον ουρανό. Αυτή τη χάρη και τη δύναμη έλαβαν από το Χριστό. Γι' αυτό θα τους υπακούς χωρίς καμιάν αντιλογία, για να μην οδηγήσεις την ψυχή σου στην απώλεια. Γιατί αν θανατωνόταν, σύμφωνα με τον μωσαϊκό νόμο, όποιος αντιμιλούσε στους σαρκικούς γονείς του, και μάλιστα σε πράγματα που δεν απαγόρευε ο νόμος του Θεού, πώς είναι δυνατό να μη διώχνει το Πνεύμα του Θεού μακριά του και να μη χάνει την ψυχή του όποιος αντιμιλάει στους πνευματικούς του πατέρες; Γι' αυτό, ως το τέλος της ζωής σου, και να τους συμβουλεύεσαι και να τους υπακούς, για να σωθεί η ψυχή σου και να γίνεις κληρονόμος των αιώνιων και άφθαρτων αγαθών.

6. Ου μοιχεύσεις.

Δεν θα μοιχεύσεις ούτε θα πορνεύσεις, για να μη γίνεις, αντί μέλος του Χριστού, μέλος της πόρνης και αποκοπείς από το θεϊκό σώμα και ξεπέσεις από τη θεϊκή κληρονομιά και ριχθείς στη γέεννα. Γιατί αν, σύμφωνα με τον μωσαϊκό νόμο, έπρεπε να καίγεται η κόρη του ιερέα, που θα πιανόταν να πορνεύει, επειδή εξευτέλισε τον πατέρα της, πολύ περισσότερο δεν πρέπει να καίγεται στην αιώνια κόλαση εκείνος που κόλλησε τέτοιο μόλυσμα στο σώμα του Χριστού;

Όχι μόνο να μην πορνεύσεις, μα και την παρθενία, αν μπορείς, ν' ασκήσεις, για ν' ανήκεις ολοκληρωτικά στο Θεό και να προσκολληθείς σ' Αυτόν με τέλεια αγάπη, παραμένοντας κοντά Του σ' όλη σου τη ζωή και φροντίζοντας πάντοτε χωρίς περισπασμούς ό,τι αφορά τον Κύριο, απολαμβάνοντας από τώρα τη μέλλουσα ζωή και ζώντας σαν άγγελος Θεού πάνω στη γη. Γιατί η παρθενία είναι γνώρισμα των αγγέλων και μ' αυτούς γίνεται όμοιος, όσο είναι δυνατόν, όποιος ασκεί την παρθενία, μολονότι έχει σώμα· ή μάλλον, πριν απ' αυτούς, γίνεται όμοιος με τον Πατέρα, που γέννησε προαιώνια τον Υιό με τρόπο παρθενικό, και με τον παρθένο Υιό, που γεννήθηκε προαιώνια από Πατέρα παρθένο και σαρκώθηκε στους έσχατους καιρούς από Μητέρα παρθένα, και με το Άγιο Πνεύμα, που προβάλλεται με τρόπο ανέκφραστο μόνο από τον Πατέρα, όχι με γέννηση, αλλά με εκπόρευση. Μ' Αυτόν το Θεό εξομοιώνεται και ενώνεται, συνάπτοντας μαζί Του άφθαρτο γάμο, εκείνος που διάλεξε την αληθινή παρθενία, που παρθενεύει στην ψυχή και στο σώμα, που ομορφαίνει όλες τις αισθήσεις και το λόγο και τη διάνοια με τα κάλλη της παρθενίας.

Αν, πάλι, δεν προτιμάς την παρθενία ούτε την υποσχέθηκες στο Θεό, σου επιτρέπεται να πάρεις με γάμο μια γυναίκα, σύμφωνα με τους νόμους του Κυρίου. Μόνο μ' αυτήν να συγκατοικείς, μόνο αυτήν να έχεις δική σου, με στόχο τον αγιασμό. Μ' όλη σου τη δύναμη να μένεις μακριά από άλλες γυναίκες. Και θα μπορέσεις να φυλαχθείς απ' αυτές, αν αποφεύγεις τις άκαιρες συνομιλίες μαζί τους, αν γυρίζεις τα μάτια και του σώματος και της ψυχής σου μακριά τους, όσο είναι δυνατόν, αν δεν ευχαριστιέσαι

στα πορνικά λόγια και ακούσματα και αν συνηθίσεις να μη βλέπεις με περιέργεια την ομορφιά των προσώπων. Γιατί όποιος κοιτάξει γυναίκα με πονηρή επιθυμία, έχει κιόλας διαπράξει μέσα του μοιχεία μαζί της, και γι' αυτό είναι ακάθαρτος ενώπιον του Χριστού, που βλέπει μέσα στην καρδιά. Επιπλέον, απ' αυτό το πονηρό κοίταγμα, καταντάει, ο δύστυχος, και στη διάπραξη με το σώμα της αισχρής αμαρτίας. Αλλά γιατί μιλώ μόνο για πορνείες και μοιχείες και όλα τα μολύσματα που συνδέονται με τη φυσική λειτουργία, αφού και στις παρά φύση ασέλγειες σέρνεται ακόλαστα ο άνθρωπος, όταν περίεργα παρατηρεί τα κάλλη των σωμάτων;

Αν λοιπόν εσύ κόψεις από τον εαυτό σου τις πικρές ρίζες, δεν θα μαζέψεις θανατηφόρους καρπούς, αλλά θα καρπωθείς την αγνεία και τη συνακόλουθή της αγιότητα, χωρίς την οποία κανείς δεν θ' αντικρύσει τον Κύριο.

7. Ου φονεύσεις.

Δεν θα διαπράξεις φόνο, για να μην πάψεις να είσαι παιδί Εκείνου, που και τους νεκρούς ζωοποιεί, και για να μη γίνεις με τα έργα σου παιδί εκείνου, που ήταν εξαρχής ανθρωποκτόνος. Και επειδή ο φόνος προέρχεται από χτύπημα, το χτύπημα από βρισιά, η βρισιά από οργή και η οργή από ζημιά ή χτύπημα ή βρισιά άλλου, γι' αυτό είπε ο Χριστός: «Αν κάποιος σου πάρει το πανωφόρι, μην τον εμποδίσεις να σου πάρει και το πουκάμισο» (Λουκ. 6:29). Αν κάποιος σε χτυπήσει, μην τον χτυπήσεις κι εσύ. Αν κάποιος σε βρίσει, μην τον βρίσεις κι εσύ. Έτσι θα λυτρώσεις από το αμάρτημα του φόνου τόσο τον εαυτό σου όσο κι εκείνον που σου κάνει κακό. Εσύ επιπλέον θα λάβεις και τη συγχώρηση των αμαρτημάτων σου από το Θεό. Γιατί λέει: «Συγχωρήστε, και θα συγχωρηθείτε», Εκείνος όμως, που λέει και κάνει το κακό, θα καταδικαστεί στην αιώνια κόλαση. Γιατί ο Χριστός είπε: «Όποιος πει τον αδελφό του "ηλίθιε", είναι ένοχος για τη φωτιά της κολάσεως» (Ματθ. 5:22).

Αν λοιπόν μπορέσεις ν' αποσπάσεις μαζί με τις ρίζες του το κακό, εξασφαλίζοντας στην ψυχή σου τη μακαριότητα της πραότητας, δόξασε το Χριστό, το διδάσκαλο και συνεργό μας στην κατόρθωση των αρετών. Χωρίς Αυτόν, όπως έχεις μάθει, δεν μπορούμε να κάνουμε κανένα καλό. Αν, πάλι, δεν μπορέσεις να παραμείνεις ήρεμος και να μην οργιστείς, να τα βάζεις με τον εαυτό σου, που οργίζεται, και να ζητάς συγχώρηση τόσο από το Θεό όσο και από τον άνθρωπο που άκουσε ή έπαθε κακό από σένα. Γιατί όποιος μετανοεί στην αρχή της αμαρτίας, δεν φτάνει στο τέλος της· και όποιος δεν πονάει για τα μικρά αμαρτήματά του, θα πέσει, μετά στα μικρά, και στα μεγάλα.

8. Ου κλέψεις.

Δεν θα κλέψεις {Έξ. 20:14), για να μη σου ανταποδώσει πολλαπλάσια την τιμωρία ο Θεός, που γνωρίζει τις κρυφές πράξεις. Καλύτερα λοιπόν να δίνεις κρυφά και από τα υπάρχοντά σου σ' εκείνους που έχουν ανάγκη, για να λάβεις από το Θεό, που βλέπει καθετί κρυφό, εκατό φορές περισσότερα και ζωή αιώνια στον μελλοντικό κόσμο.

9. Ου ψευδομαρτυρήσεις κατά του πλησίον σου...

Δεν θα συκοφαντήσεις, για να μη μοιάσεις στο διάβολο, που συκοφάντησε το Θεό στην Εύα, και γίνεις καταραμένος, όπως εκείνος. Καλύτερα λοιπόν να σκεπάσεις κιόλας το αμάρτημα του πλησίον -έκτος κι αν αυτό βλάψει πολλούς άλλους-, για να μη μοιάσεις στον Χαμ, αλλά στον Σημ και τον Ιάφεθ, κι έτσι να πετύχεις την ευλογία.

10. Ουκ επιθυμήσεις... όσα τω πλησίον σου εστί.

Δεν θα επιθυμήσεις κάτι του πλησίον σου, ούτε κτήμα ούτε χρήματα ούτε δόξα ούτε

τίποτ’ άλλο απ’ όσα ανήκουν σ’ αυτόν. Γιατί η επιθυμία, όταν συλληφθεί στην ψυχή, γεννά την αμαρτία· και η αμαρτία, όταν ολοκληρωθεί, γεννά το θάνατο.

Αν εσύ δεν επιθυμείς τα ξένα, θα μείνεις μακριά από την πλεονεξία και την αρπαγή των ξένων. Καλύτερα είναι, λοιπόν, να δώσεις και από τα δικά σου σ’ εκείνον που σού ζητάει, και να ελεήσεις, όσο μπορείς, εκείνον που έχει ανάγκη. Αν κάποιος θέλει να του δανείσεις κάτι, μην του το αρνηθείς. Αν βρεις κάτι που έχει χαθεί, να το παραδώσεις στον ιδιοκτήτη του, ακόμα κι αν είναι εχθρός σου. Έτσι, και θα συμφιλιωθείς μαζί του και θα νικήσεις το κακό με το αγαθό, όπως σε προστάζει ο Χριστός.

Αν τηρείς τα παραπάνω μ’ όλη σου τη δύναμη και μ’ αυτά ζεις, θα αποθηκεύσεις στην ψυχή σου το θησαυρό της ευσέβειας, θα ευαρεστήσεις το Θεό, θα ευεργετηθείς απ’ Αυτόν και τους ανθρώπους Του και θα γίνεις κληρονόμος των αιώνιων αγαθών, που είθε να τ’ αποκτήσουμε όλοι, με τη χάρη και τη φιλανθρωπία του Κυρίου και Θεού και Σωτήρα μας Ιησού Χριστού. Σ’ Αυτόν πρέπει κάθε δόξα, τιμή και προσκύνηση, μαζί με τον άναρχο Πατέρα Του και το πανάγιο και αγαθό και ζωοποιό Πνεύμα, τώρα και πάντοτε και στους ατέλειωτους αιώνες. Αμήν.

(«Φωνή των Πατέρων», τόμ. Γ΄, τ. 28, σ. 145-158, Ι. Μ. Παρακλήτου, Ωρωπός-Αττικής)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ: «Θα θέλαμε θερμά να ευχαριστήσουμε τον Αρχιμ. Τιμόθεο, Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Παρακλήτου, για την ευλογία αναδημοσίευσης του φυλλαδίου».

(Πηγή ηλ. κειμένου: pemptousia.gr)

Διαβάστε περισσότερα από τις εκδόσεις της Ιεράς Μονής Παρακλήτου πατώντας εδώ